

NOI PROIECTE ORGANIZATE DE MUZEELE TEHNICE CU PARTICIPAREA ELEVILOR ȘI STUDENȚILOR

Oana FLORESCU*, Ion SANDU**

Cuvinte cheie: *proiecte și programe educative, patrimoniu cultural*

Keywords: *educational projects and programs, cultural heritage*

Abstract

In the paper, based on the structural and functional data of the „Poni-Cernătescu” Museum, as part of the „Ștefan Procopiu” Museum of Science and Technology, within the „Moldova” National Museum Complex and some artifacts related to the activity of the two outstanding personalities, we presents two proposals for educational projects with pupils, which can be carried out in museums, especially technical ones, in this case the „Poni-Cernătescu” Museum.

Introducere

Cultura, alături de economie, domeniul social și protejarea mediului, reprezintă un factor de dezvoltare durabilă a comunităților și subliniază importanța identității locale și regionale care implică nevoia de protejare a patrimoniului cultural și de conștientizare a valorii acestuia de către publicul larg.

Demersurile legate de valorizarea patrimoniului cultural local și național trebuie să aibă în atenție și dezvoltarea de proiecte și programe educative, în care tinerii sunt implicați activ în activități de achiziție, clasare, preservare, restaurare și etalare muzeală a bunurilor din colecții [1-3].

În astfel de activități, integrate sistemului educațional modern, un loc important îl are prezentarea unor caracteristici (elemente) și funcții patrimoniale ale diverselor artefacte, cu sublinierea scopului și rolului acestora în dezvoltarea cercetării românești, aducând în prim plan contribuțiile cu grad de noutate. Acestea permit evidențierea locului culturii și civilizației naționale în actualul context european și mondial al globalizării, când artefactele de patrimoniu cultural-istoric sunt dovezi de necontestat, un adevărat „act de identitate” națională [4, 5].

În lucrare se prezintă două propuneri de proiecte educative cu elevii, care se pot derula în instituțiile muzeale, mai ales cele tehnice, în speță Muzeul Poni-Cernătescu.

Proiectul I.

Cum sunt etalate obiectele în muzeu? Joc educativ

Acest joc se adresează elevilor din clasele primare și are ca obiectiv atragerea atenției elevilor asupra activităților de conservare științifică a bunurilor de patrimoniu, etalarea lor în muzee precum și protejarea și securitatea patrimoniului.

* Muzeograf, Muzeului „Poni-Cernătescu”, Iași

** Prof. univ. dr, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, Platforma Interdisciplinară de Cercetare și Formare în Arheologie ARHEOINVEST, Laboratorul de Investigare Științifică și Conservare a Bunurilor de Patrimoniu Cultural

Jocul educativ se prezintă sub forma unei broșuri distribuită fiecărui participant la proiect. Elevii vor vizita muzeul, vor citi instrucțiunile din broșură și vor răspunde la întrebări.

1. Muzeul „Poni-Cernătescu”

Inițial, se va prezenta elevilor pe baza schiței privind dispunerea structural-funcțională a sălilor Muzeului (Fig. 1), după care se va trece la vizitarea detaliată a acestora.

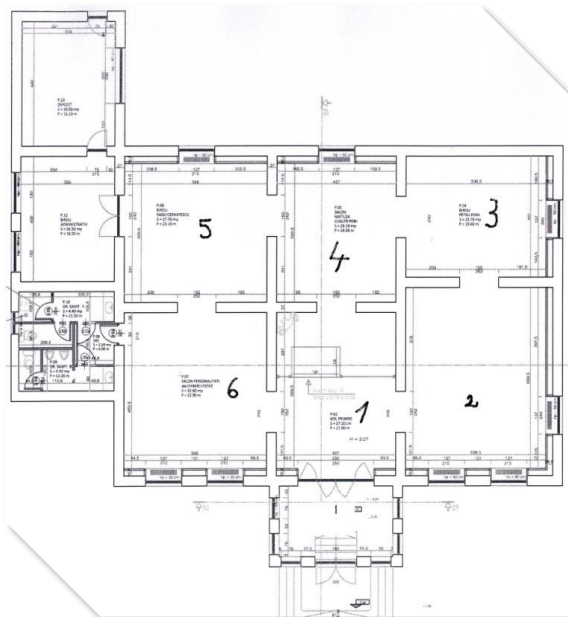

Fig. 1. Planul Muzeului:

1 Hol de intrare; 2 Sufragerie; 3 Birou; 4 Salonaș;
5 Camera Radu Cernătescu; 6 Laborator de chimie

În cele din urmă se va trece la executarea chestionarului din broșură.

Ne aflăm la parterul Muzeului “Poni-Cernătescu”. Aici puteți descoperi, în 6 săli,dinmuzeului. Muzeul este casa în care au locuit doi oameni de știință: Petru Poni și Radu Cernătescu.

Completați spațiile libere cu următoarele cuvinte: bunuri culturale și patrimoniu.

1. Definiții

Donație : o persoană dorește să își doneze bunurile culturale unui muzeu.

Achiziție: un muzeu poate să cumpere obiecte ce vor intra în colecțiile sale.

Legat: o persoană dăruiește bunurile sale unui muzeu, prin testament.

Împrumut: un muzeu poate să împrumute bunuri culturale de la un alt muzeu, pentru organizarea de expoziții.

Custodie: un muzeu poate lăsa în grija unui alt muzeu anumite bunuri culturale.

3. Cum ajunge un artefact la muzeu?

Cu ajutorul acestui cod, încercați să descifrați următoarele cuvinte:

D: ϭ; A: §; E: ÷; Ț: β; H: ζ; M: t; R: Ξ; T: Λ; S: ω

ϭon§βi÷

§cζiziβi÷

ÎtpΞutuΛ

CuωΛoϭi÷

4. Uniți, printr-o linie, obiectul cu locul în care îl găsiți.

	<p>Hol de primire</p>
	<p>Birou</p>
	<p>Salonaș</p>
	<p>Camera Radu Cernătescu</p>
	<p>Laboratorul de chimie</p>

	<p>Sufragerie</p>
---	-------------------

5. Găsiți și numiți două moduri de expunere în muzeu

6. Căutați diverse modalități de a ilumina obiectele și notați numele sălii. Găsiți intrusul și încercuiți-l

7. Cum protejăm obiectele de lumina soarelui?

<p><i>Lumina directă a soarelui reprezintă un pericol pentru bunurile culturale</i></p> 	
---	--

8. Căutați, în muzeu, acest aparat de înregistrare a temperaturii și umidității și notați valorile temperaturii și umidității.

Pentru conservarea în bune condiții a bunurilor culturale, temperatura aerului din muzeu trebuie să fie de 18-22°C , iar umiditatea din aer de 50-60%.

După părerea voastră, sunt bine conservate obiectele?

9. Într-un muzeu, securitatea vizitatorilor și a bunurilor culturale este foarte importantă.

Uniți, printr-o linie, imaginea și cuvântul corespunzător:

	<p>Ieșire de urgență</p>
	<p>Supraveghetor</p>

	Plan de urgență
	Extinctor
	Detector de fum
	Alarmă

Proiectul II. Micro World. Atelierul de microbiologie

Proiectul “Micro World”, derulat, în 2017, de Muzeul „Poni-Cernătescu”, a reprezentat un demers lansat în ideea organizării și promovării unor ateliere practice de microbiologie, la care să participe elevi din clasele VII-XI și profesorii coordonatori de la instituțiile ieșene de învățământ. Prin proiect, elevii au fost implicați în realizarea unor ateliere de microbiologie folosindu-se de cunoștințele teoretice din domeniile biologiei, fizicii, chimiei. Proiectul a promovat științele aplicative (chimia, fizica, biologia, ecologia), fiind axat pe nevoia elevilor de a înțelege și fixa noțiunile primite în clasă într-un mod plăcut, învățând mai ușor aceste științe, descoperind că ele pot fi atractive și interesante.

Atelierele au constat în pregătirea preparatelor permanente pentru microscop (Figurile 2 și 3), utilizarea microscopului pentru identificarea microorganismelor ce au fost prelevate din diverse medii (de pe obiecte personale, apă, din atmosferă, sol etc.). Atelierele au fost însoțite și de dezbateri privind obiectul microbiologiei, care este o știință multidisciplinară, fiind folosită de cercetători în analiza științifică a bunurilor culturale din muzee. La sfârșitul proiectului s-a organizat un concurs de cunoștințe generale și prezentări ale participanților la proiect, cu lucrările realizate în cadrul atelierelor. Proiectul a contribuit la îmbunătățirea educației științifice în școli prin utilizarea muzeelor ca resurse însemnate de învățare și divertisment.

Fig. 2. Cutie Petri cu mediu de cultură geloză simplă pe care s-au dezvoltat microorganisme prelevate de pe piele

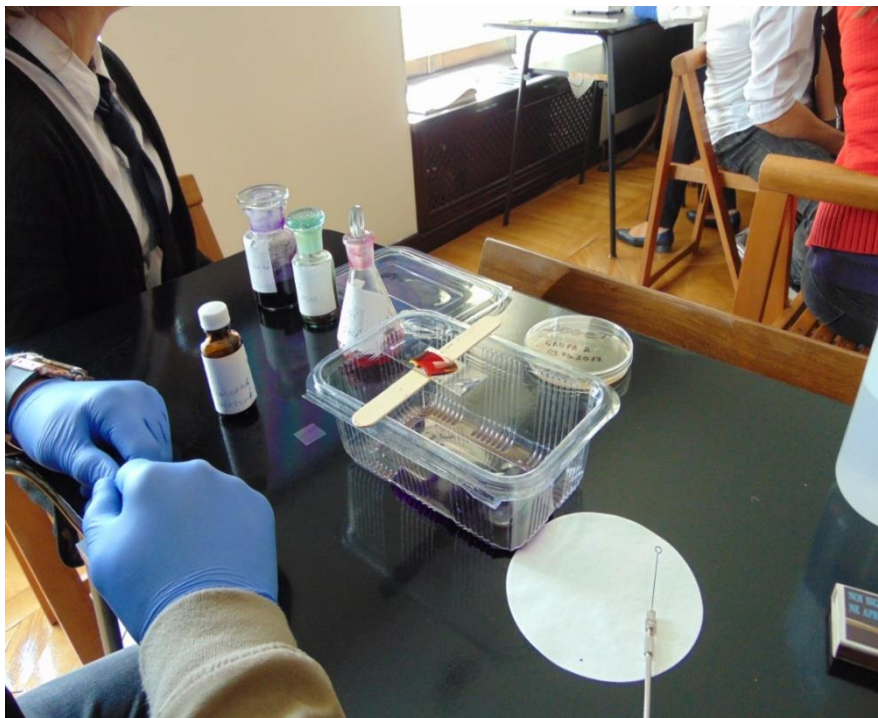

Fig. 3. Imagini din atelierul de microbiologie de la Muzeul „Poni-Cernătescu”:

- a. organizarea lecției și prezentarea dispozitivelor și instalațiilor din laborator;
executarea unei lucrări practice de histo-microbiologie – evidențierea prin
colorarea bacteriilor și vizualizarea lor la microscop

Concluzii

Activitățile de clasare, preservare și restaurare preventivă a artefactelor de patrimoniu cultural trebuie prezentate tinerilor din sistemele de educare/formare, prezenți în diverse instituții publice deținătoare de bunuri culturale (muzeu, casă memorială, arhivă, bibliotecă, școală, cămin cultural etc.) și în colecții de stat sau particulare recunoscute, cu scopul conștientizării acestor valori, prin rolul și funcțiile lor ca sisteme de identitate a culturii și civilizației poporului român, în actualul context geopolitic european și mondial, dinamic în continuă reformulare. Astfel, tinerii sunt informați asupra necesității monitorizării continue a stării de conservare a artefactelor pentru prevenirea și minimizarea proceselor de biodeteriorare și biodegradare prin controlarea, înregistrarea și reglarea factorilor de mediu, inspectarea și înregistrarea evoluției stării artefactelor, stabilirea unui program integrat de gestionare a factorilor și agenților dăunători, practicarea adecvată a sistemelor de manipulare, depozitare, etalare, întreținere, ambalare și transport, precum și prelucrare și gestionarea informațiilor privind situațiile de

urgență sau cu risc major pentru colecție, cu prezentarea demersurilor de salvare și salvagardare a moștenirii cultural-istorice a poporului român.

Bibliografie

- SANDU, I. C. A, SANDU, I., POPOIU, P., van SAANEN, A. D. (2001). **Aspecte metodologice privind conservarea științifică a patrimoniului cultural**, Editura Corson, Iași,
- SANDU, I., SANDU, I.G., (2005), **Aspecte moderne privind conservarea bunurilor culturale, Vol. I, Nomenclatura, tipologii și cazuistici**, Editura Performantica, Iași.
- SANDU, I., (2008), **Deteriorarea și degradarea bunurilor de Patrimoniu Cultural** Vol. I-II, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași
- SANDU, I., VASILACHE, V., TENCARIU, F. A, COTIUGĂ, V., (2010), **Conservarea Științifică a artefactelor din ceramică**, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași
- SANDU, I.C.A., SANDU, I., LUCA, C., (2005), **Aspecte moderne privind conservarea bunurilor culturale**, Vol. II, Autentificarea și determinarea stării de conservare a picturilor vechi de șevalet, Editura Performantica, Iași.